

Συγγραφέας: Ερνέστο Τσε Γκεβέρα

Γράφτηκε: 3 Οκτώβρη 1965

Πηγή: «Κείμενα», Σύγχρονη Εποχή 1988

Μετάφραση: Χρ. Πάντζου

Φιντέλ,

Αυτή τη στιγμή θυμάμαι πολλά πράγματα-όταν σε γνώρισα στο σπίτι της Μαρίας-Αντωνίας, όταν μου πρότεινες να σε ακολουθήσω, την ένταση της προετοιμασίας. Μια μέρα ήρθαν και μας ρώτησαν ποιος θα έπρεπε να ειδοποιηθεί σε περίπτωση θανάτου μας. Τότε η συνειδητοποιήσαμε την πιθανότητα αυτή. Αργότερα μάθαμε ότι ήταν αλήθεια, ότι σε μια επανάσταση νικά κανείς ή πεθαίνει (αν είναι πραγματική). Πολλοί σύντροφοι έπεσαν στην πορεία προς τη νίκη.

Σήμερα τα πάντα έχουν ένα λιγότερο δραματικό τόνο, επειδή είμαστε πιο ώριμοι, αλλά το γεγονός επαναλαμβάνεται. Αισθάνομαι ότι έχω κάνει το καθήκον μου προς την Κουβανέζικη επανάσταση, στο έδαφός της, και αποχαιρετώ εσένα, τους συντρόφους, το λαό σου ο οποίος είναι τώρα δικός μου.

Παραιτήθηκα επίσημα από τις θέσεις μου στην ηγεσία του κόμματος, το πόστο μου σαν υπουργός, το βαθμό μου σα διοικητής και την υπηκοότητά μου. Δεν έχω κανένα πια δεσμό νομικά με την Κούβα. Οι μόνοι δεσμοί που έχω είναι άλλης φύσεως-αυτοί που δεν σπάνε όπως οι διορισμοί σε πόστα.

Ανασκοπώντας τη ζωή μου, πιστεύω ότι δούλεψα με αρκετή τιμιότητα και αφοσίωση για να εδραιώσω την επαναστατική κατάκτηση.

Το μόνο μου σοβαρό λάθος ήταν το ότι δεν σου έδειξα αρκετή εμπιστοσύνη απ' τις πρώτες στιγμές στη Σιέρα Μαέστρα και το ότι δεν κατάλαβα αρκετά γρήγορα τις ηγετικές και επαναστατικές σου ικανότητες. Έζησα υπέροχες στιγμές δίπλα σου και αισθάνομαι την τιμή να ανήκω στους ανθρώπους σου στις λαμπρές μα λυπημένες μέρες της κρίσης της Καραϊβικής. Λίγοι πολιτικοί είναι στις μέρες μας τόσο λαμπροί όσο εσύ. Είμαι επίσης περήφανος που σε ακολούθησα χωρίς δισταγμό, που ταυτίστηκα με τον τρόπο που σκέφτεσαι και που εκτιμάς τους κινδύνους.

Αλλά έθνη του κόσμου χρειάζονται τις ταπεινές μου προσπάθειες συμπαράστασης. Μπορώ να κάνω αυτό που εσύ δεν μπορείς λόγω της ευθύνης σου στην αρχηγία της Κούβας, και έφτασε ο καιρός να αποχωριστούμε.

Πρέπει να ξέρεις ότι αυτό το κάνω με ανάμεικτα συναισθήματα. Αφήνω εδώ την πιο αγνή μου ελπίδα σαν χτίστης και σαν αγαπημένος αυτών που λατρεύω. Και αφήνω τους ανθρώπους που με δέχτηκαν σα γιο. Αυτό πληγώνει ένα μέρος της ψυχής μου. Μεταφέρω στα πεδία των νέων μαχών την πίστη ότι με δίδαξες, το επαναστατικό πνεύμα του λαού μου, το αίσθημα της εκπλήρωσης ενός απ' τα πιο ιερά καθήκοντα: να πολεμάς όπου και να είσαι τον ιμπεριαλισμό. Αυτό είναι μια πηγή δύναμης και ακόμη, γιατρεύει τις βαθύτερες πληγές.

Δηλώνω για άλλη μια φορά ότι απαλλάσσω την Κούβα από κάθε ευθύνη, εκτός απ' αυτή που προέρχεται απ' το παράδειγμά της. Αν ο θάνατος με βρει κάτω από άλλους ουρανοί, η τελευταία μου σκέψη θα είναι γι αυτό το λαό

και ειδικά για σένα.

Είμαι ευγνώμων για τη διδασκαλία και το παράδειγμά σου, στο οποίο θα προσπαθήσω να σταθώ πιστός μέχρι τις τελικές συνέπειες των πράξεών μου. Πάντα ταυτιζόμουν με την εξωτερική πολιτική της επανάστασής μας, όπως και συνεχίζω. Όπου κι αν βρίσκομαι, θα αισθάνομαι την ευθύνη του να είσαι Κουβανός επαναστάτης και σαν τέτοιος θα συμπεριφέρομαι. Δεν λυπάμαι που δεν άφησα τίποτα υλικό στη γυναίκα και τα παιδιά μου. Είμαι ευτυχισμένος που έγινε έτσι. Δε ζητώ τίποτα για αυτούς γιατί το κράτος θα φροντίσει να έχουν αρκετά για να ζήσουν και να μορφωθούν. Θα είχα πολλά να πω σ' εσένα και το λαό μας, αλλά αισθάνομαι ότι είναι άχρηστα. Οι λέξεις δεν μπορούν να εκφράσουν αυτό που θα ήθελα και δεν υπάρχει λόγος να ξοδεύω σελίδες.

Πάντα μπροστά για τη νίκη!

Πατρίδα ή θάνατος!

Σε αγκαλιάζω με όλο τον επαναστατικό μου ζήλο.